

საქართველოს ჟურნალი — 6 მან., თვეში — 75 კაპ., ცალკე ნომერი — 3 კაპ., ფასი განცხადებისა: ლებრივი სტრიქონი „პეტრიტი“ პირველ გვერდზე — 10 კ. მეოთხეზე — 5 კაპ.
საქართველოს ჟურნალი და დასაბეჭდი განცხადებანი მიიღება: „მოამბის“ და „ცნობის“ ფურცლისა რედაქციაში, № 27, წერა-კითხვის გამავრც. საზოგ. კანცელარიაში და წიგ. გამომც. ქართველთა ამხანაგო-კლასკში (ქვეშევთის ეკლესიის პირდაპირ).

ხელ-მოწერილი წერილები არ დაბეჭდებიან. — დასაბეჭდი წერილები რედაქციის სახელობაზე უნდა გამოიგზავნოს. — პირისპირ მოლაპარაკება რედაქციასთან შეიძლება ყოველ დღე, კვირა-უქმების გარდა, 11 საათიდან 1-ლ საათამდე.
რედაქციის კანტორა იმყოფება ვანქის დიდ ქუჩაზე, მარტრუშოვის სახლში, № 27.
ფოსტის ადრესი: Тифлиς, въ редакцію „Почты-Пурцели“ — „Моамбе“. ტელეფონი № 372.

საქართველოს ჟურნალის სახანო მამულისა
საქართველოს ჟურნალს, რომ პირველ ამ მისიდან მო-
წინააღმდეგე და იქნებოდა მიღებული ამ
ჟურნალში მუშა-შეგირდებდა ზუთი ყმაწვილი
არა უმცროს 16 წლისა, ორი წლით
გამაგრად 8—10 მანათამდე მიეცემა
ში. შეგირდებს — მუშებს მიეცემათ უფა-
ბინა. საქორაო რუსული ლაპარაკისა
წერა-კითხვის ცოდნა. ვინც სწავლას
არსებებს ამ მამულში და დაიჭერს გა-
დას, მიეცემა მოწმობა ბაღის და ვენახის
ხომის ცოდნისა. (1—1)

ჩვენი საქმეები.
დაცა წახალ ამ ჟამად ჩვენის სამშო-
ის სხვა-და-სხვა კუთხეში, ყოველგან
ი და იგივე მოვლენა შეგვხვდებათ: კერ-
თუ წოდებთა საზოგადოების კრება-
ელობა საერთო და ადგილობრივ სა-
ოებაზე, ყოველგან გაცხარებული ლა-
კი-ბაასი საერთო საქმეების გამო; მაგ-
ყველა ჩვენ კრება-სხდომებს, სადაც
და შესდგეს, ერთნაირი ხასიათი და ნა-
ულევანება აქვს: მომეტებული სიტყვის
არუბი, გამოსარკვევი საგნის გვერდის
და თვით საქმის დაუსრულებლობა,
ქმის უყურადღებოდ დატოვება. რა
ს ამის მიზეზი? ჩვენი აზრით, მხოლოდ
ი გარემოებით აიხსნება ჩვენი საზოგა-
ების უნაყოფო ბეობა-მსჯელობა — ეს
თ, რომ ჩვენ საზოგადო საქმეს ბევრჯერ
დაც ზედ-მეტ ბარგად ესთვლით; საზო-
კოთხეები ისეთი არ არსებობს ჯერ
ში, რომ ისენი ღრმად ეხებოდეს ჩვენი
ოგადოების უმრავლესობას; ჩვენ საერ-
საქმეებს განაგებენ ისეთი კაცები, რომ-
ბიც სხვა სავალდებულო, ყოველ-დღიუ-
მოვალეობის ასრულების შემდეგ, რი-
თა შორის, ესწრებიან საერთო სხდო-
ა; ამიტომაც საერთო კითხვების გადა-

მწყვეტნი ხშირად მოუზადებლად, საქმის
შეუსწავლელად მსჯელობენ და ბაასობენ;
მათ არ აქვთ მოცლა და არც ხალისი,
მიუცილებლად საქორაო იმისთვის, რომ
მრავალი მხრით დაუკვირდნენ საქმეს, ამი-
ტომაც ხშირად უმნიშვნელო და შემცლა-
რია მათი გადაწყვეტილება-განაჩენი. ავი-
ლოთ მაგალითი: სამი წელიწადია, რაც
აზნაურობას, უმაღლესი მთავრობის გან-
კარგულებით, მიეცა უფლება ბანკის დაარ-
სებისათვის გამოღებული თანხა დაიბრუნოს,
მაგრამ დღემდის ვერც იმერეთის ღვერამერე-
თის თავად-აზნაურობამ ვერ მოახერხა ამ თან-
ხის გამოტანა ბანკიდან და სასურველად მო-
ხმარება. საზოგადოება, აზნაურობის უმრავ-
ლესობა უყურებს მოწინავე-მოთავე კა-
ცებს და ამ უკანასკნელთ კი დღემდის არა-
ვათარი გადაწყვეტილი აზრი არ დაუდგე-
ნიათ ამ საქმის შესახებ. წარმოიდგინეთ,
ესეც კი ვერ მოუხერხებიათ, რომ ფორმა-
ლური წესი შემუშავებინათ ამ თანხის
გამოსატანად. თითქმის ყოველ წელიწადს
აღძრავენ კითხვას: „რა უყოდ იმ ფულებს,
რომლებიც ბანკიდან გვერგებოა“ და დღე-
მდის არც ერთი საყურადღებო წინადადება-
პროექტი არ შემუშავებულია ისეთი, რომ
უმრავლესობისათვის მოსაწონი ან სასარ-
გებლო ყოფილიყო. იმერეთის აზნაურო-
ბამ გადასწყვიტა, მთელი გუბერნიის მცხო-
ვრებთა სწავლა-განათლების საქარებებს
მოხმარდეს ეს თანხა; საზოგადოება ყო-
ველთვის რიგთან, შესამჩნევ ვხას უჩვე-
ნებს თავის წარმომადგენლებს, მაგრამ
უკანასკნელნი კი ჯეროვნად ვერ სარგე-
ბლობენ ამ ნდობა-თანაგრძნობით. ამი-
ტომ გასაკვირველიც არ არის, თუ ეხ-
ლა გაისმის ხმა სხვა და სხვა მაზრების აზ-
ნაურობაში, რომ ეს ფულები ისევე კერძო
პირებს დაუბრუნდეს; მართლაც ბოლოს
ამით გათავდება საქმე; სანინისტროც ამნა-
ირ წესს თანაუგრძნობს და თუ ეს მოხდა,
დიდი დანაშაულობა იქნება იმათ მხრივ,

რომლებიც საზოგადო საქმეებს განაგებენ:
ვერ ისარგებლეს ღრით, ვერ გაუძღვენ
საზოგადო საქმეს ისე, როგორც მოით-
ხოვდა გარემოება.
ამ დღეებში ტფილისის აზნაურობას
ჰქონდა მსჯელობა ამავე საგანზე და უმრავ-
ლესობის აზრი ისეთი იყო, რომ ეს და-
საბრუნებელი ფულები ისევე ცალ-ცალკე
მაზრებში დარიგდეს და ადგილობრივ სა-
ქარებებს მოხმარდეს; ესეც კარგი და
პატიოსანი. მაგრამ შეიძლება, საერთო
თანხით რამე საგრძნობელი, სასარგებლო
საერთო საქმე დაწყებულიყო ისეთი, რომ-
ლებსაც კერძო პირები, მაზრის ან სოფლე-
ბის წარმომადგენელნი ვერ გაუძღვებიან
რიგთანად, ვერ მოახერხებენ...

დავალები
(„რუსეთის დემოკრატია სააგენტოსაგან“)
4 მაისი.
აბაშია. საბერძნეთის მეფე ნაშუადღევს
დაესწრო კონცერტს და შეიღი საათის შემ-
დეგ დაბრუნდა „სპარა“-ზე; მეფე კარლოსმა
წავისადგურა მისი გააცილა. 8 საათზე მეფე
ხელ-ახლა წავიდა რუმინიის მეფე-დედო-
ფალთან სადილოდ.
აზნაურობა. „რუმინიის სააგენტო“
მტკნარ სიცრუედ აღიარებს ერთი გაზეთის
მიერ გავრცელებულ ხმას, ვითომც ქუჩურში
ბოროტ-განმარხველთ უნდოდან შემკიდ-
რე პრინცი მოეკლათო. გადაჭრით უარ-
ჰყოფენ ოპოზიციონერ გაზეთების მიერ
გავრცელებულ ხმას, ვითომც მთავრობას
განზრახვა ჰქონდეს ახალი გადასახადების
პროექტის შემუშავებისა.
ლონდონი. საზოგადო პალატა. მიღე-
ბულ იქმნა ბროდრიკის რეზოლიუცია,
რომლითაც პალატა ეთანხმება მთავრო-
ბის მიერ შედგენილ სამხედრო პროექტებს.
ბერლინი. სერბიის სანდო წყაროები-
დან იტყობინებიან, რომ გუშინდელმა

ხელახალმა გამოკვლევამ დაამტკიცა, რომ
ჯერ ჯერობით დედოფლის ძეობისაგან
განთავისუფლება არაა მოსალოდნელი,
ხოლო ეს ახირებული შემთხვევა და წარ-
მოსადგენია, რომ დედოფალი მხოლოდ
ოთხი თვის ორსულაა. რუსის ექიმებმა და
და ფრანგმა აკუშორმა მოაწერეს ხელი
შესაფერ ოქმს და დღეს წავიდნენ, ხოლო
ვენელი ექიმი ბერგემი და ბუხარესტელი
პროფესორი ხელ-ახლად იქმნენ მოწვეული
რჩევისათვის დიპლომატიურ კორპუსს შე-
ატყობინეს, რომ დედოფლის ძეობისაგან
განთავისუფლება არაა მოსალოდნელი.
პეკინი. ინგლისის სამხედრო მთავრობა
აგრძელებს რკინის გზის შტოს ღუნჩაუმ-
დე ამ შტოს მეტად დიდი სარგებლობის
მოტანა შეუძლია ჯარის უკან დაბრუნების
დროს, რადგან ეს იქნება მეორე მშვენიე-
რი გზა პეიხოს გასწვრივ ზღვამდის, ხოლო
გაცილებით უფრო დიდ მნიშვნელობანი
იქნება ის ვაჭრობისათვის, რაკი ჩინეთის
ჩრდილოეთ მხარეში არეულობა მოისპობა.
პეკინი. პოტინფუს და ჩელენდინფუს
სამხრეთ ნაწილში დაიწყო არეულობა. ამ
ოქმს დღემდის თვალ-ყურს ადევნებდნენ
ფრანგები, ხოლო მათ წასვლის შემდეგ
გადაეცა ჩინელებს. აღმოსავლეთ-აზიის პი-
რველი პოლკის პირველი ბატალიონი მა-
იორ პრეგამის უფროსობით ემზადება მოსა-
ლოდნელ გალაშქრებისათვის.
პრემიერია. გამოკვლეული პროკლა-
მაკით, იოჰანესბურგში არსდება დროები-
თი ქალაქის სამმართველო, ქალაქის რჩევის
სახით, რომელსაც ჰნიშნავს გუბერნატორი.
ეს რჩევა დაუყოვნებლივ დაიწყებს მოქმე-
დებას.
(საღამოს დემოკრატია იხილეთ მე-4 გვერდზე.)

ფელეგონი
ი ს ა რ ი
(საგვირაო გაზეთი)
კვირა, 6 მაისი 1901
„ხალხი იმოდეს ვერას იქმს
მრისხანე და ძლიერიო,
რასაც იქმს მშვიდობიანი
კალმის პატარა წვერიო.“
ი. ქავჭავაძე.
წერადა მეგობართან.
მნმა სამღურავის წერილმა ძილი დამი-
გა. სულ რომ ჩემგან თხოულობ ქალა-
მბებსა, შე კურთხეულის შეილო, ერ-
ლ შენც მომავოდ სოფლური ამბები
... ზარმაცი მე კი არა ვარ, შენა ხარ,
... მოსაწერი ბევრი მაქვს, მაგრამ სა-
ნ დავიწყო, არ ვიცი! დღეს ჩვენში მი-
უღოია, რომ უთუოდ საქარ-ბოროტო
ნებზე სწერო, „დღის ვარამი“ აღნიშნო.
... თალია, ძალიან მართალია! უნდა კაც-
... დიოს დღის ვარამსა, ბოროტებას კვალ-
... კვალ სდოს, რომ ნახტომი შეუშალოს,
... ბოროტკოს, ფესვი არ გადაგვეწიოს კე-
... ნიადგში. მაგრამ ხანდისხან კეთილ
... ებებსაც უნდა ვუწილადათ ხოლომდრო
... მოცალეობა, და აი მე ავანუსხავ, რა კე-
... დაითესა ჩვენში ამ საუკუნეში. გავ-

ლილმა მეცხრამეტე საუკუნე ბევრი სათა-
ყანო შეიღნი ჩვენის ღარიბის ქვეყნისა
ინაცვალა; რამდენი ფული დაიხარჯა მათ
პატივის საცემლად მიძღნილ გერგვინები-
სათვის, ვინ მოსთვლის! წავიდა ის ფული,
უნაყოფოდ ჩაიარა, ის ძვირფასი გვირგვინ-
ები აღარსად სჩანს, მიცვალბუღოს მითი
არა შეემატა-რა და ჩვენმა თვით-ცნობიერე-
ბამაც აგრე რიგად ფრთა ვერ შეისხა. ყვე-
ლა ის ფული, რაც ჩვენი მოღვაწეების სა-
სოფრად გვირგვინებს მოუწდა, რომ დღეს
ხელთ გვექონდეს, კარგი თანხა იქნებოდა
რომელიმე საქმისათვის. პოეტის რაფილის
სიკვდილმა წელს სულ სხვანაირად დაატ-
რიალა ჩვენი თვითცნობიერების საქმე და
დაატრიალა იმიტომ, რომ ტბილი მგოსანი
გარდაიცვალა ტფილისს გარეშე და რადგა-
ნაც გვირგვინების წაღება თელავში აგრე-
რიგად საადილო არ იყო, ამიტომ თავში
გაუფლვა ქართველობას აზრმა: „კაცო, მო-
დი, დავანებოთ თავი ამ გვირგვინებსა და
რაც იმაზე ფული დაიხარჯება, ენატკბი-
ლად მოუბარის პოეტის სახსოვრად გადი-
დოს და რამე კეთილ საქმეს მოხმარდესო.“
ითქვა, გათავდა! მაღლობა დმერთსა! ძლივს
ერთი ხეირიანი საქმე გვაფიქრებინა რაფე-
ლის გარდაცვალებამ! ხსენება მისი, რასა-
კვირველია, საშვილიშვილოდ დარჩება ქარ-

თველის გულში, ამგვარი პირნი საუკუნოდ
სათავყანებელნი არიან ერისათვის, მაგრამ
თავისი ხსენება უფრო მეტად გაასაუკუნო-
ვა, თუ შეიძლება ასე ვსთქვათ, განსვენე-
ბულმა პოეტმა მითი, რომ ქართველობას
ჩაუღო ძვირფასი აზრი მის სახელზე ფონ-
დის დაწესებისა. ეს დღის შემდეგ გაკა-
ნონდება და დიდს შემწეობას მისცემს ჩვენს
დაქვეითებულს საქმეებსა.
ქალაქებში რომ გვირგვინებზე ვიხარჯე-
ბოდით, დაბა-სოფლებში ტირილობა და ზედ
მოყოლებულმა ქელებმა ხომ სულ ნიორ-
წყალი გააღინა ჩვენს ხალხსა. სიკვდილი
ხომ სიკვდილია — აკლდება სახლს საყვარე-
ლი ადამიანი, მარხენელი და პატრონი
ოჯახისა, მეორე სიკვდილი კიდევ ის არის,
რომ ქონებიდან იტლები, ვალში ვარდები
და სიკვდილამდე ველარ ასწარებ შენს სა-
ქმეებსა. ისე აღმოსავლეთ საქართველოში
არ არის ეს მაგნი-ჩვეულება, როგორც და-
სავლეთ საქართველოში. აქ სულ უბრალო,
ჩარაგაწყვეტილი გლეხიც კი მართავს ქელე-
ხსა. დასვენებენ, ბატონო, მიცვალბუღოს
განსაკუთრებით გაკეთებულს ფანჩატურში
მთელი ერთი კვირა, ზოგან მეტიც, ასევე-
ნია მიცვალბუღო, მიდიან სატირლად მე-
ზობლები, ახლო-მახლო სოფელნი, ნა-
თესენი, და არის ერთი თავში ცემა, სახის

კაწრა, ვაი-უშველებელი და დაუსრულე-
ბელი ღრილი; ბევრს იქნება სუ-
ლაც არ ეტირება, მაგრამ ჩვეულება
სჯულთ უმტკიცესიაო: ყველა გაკი-
ვის სათარასავით და იცემს თავში, და ვინც
მეტს იკვილ-იწივლებს, მოთქმით ტირის, ის
განთქმულია: „იმე, ბატონო, ივანიკა რო
იტირებს, მისთანა არა გაგონილა-რა; მის-
თანა ჩამოთვლის ყოველივეს, რავარც კი
ბლაღაჩინი... შენ ნუ მომიკვდე, კაი ტი-
რილი კაია, გამაპატოისნებელია მიცვალე-
ბულისა...“ ვსთქვათ, კაი ტირილი კარგია,
მაგრამ ამ ტირილს რომ შიმშილი მოსდევს,
ამისი კი რა მოგახსენოთ. მაგრამ ამ ჩვე-
ულებასაც, იმედია, ბოლო მოეღება და-
სავლეთ საქართველოში, თუ მათ მღვდელ-
მთავარს ბოლომდე მიჰყვა ენერგია. სამღე-
დელობას, რომელიც არ მისდევს რუსთვე-
ლის ანდერძს: „სმა, ჭამა დიდად შესარგი,
დება რა საფარგულიაო“, რასაკვირველია,
არ ექაშნიკება ეს განკარგულება. კიდევაც
გაისმა ხმა წინააღმდეგი. თუ არ შეწყუბე-
ბი ერთპატარა წერილის შინაარსს გად-
მოგცემ ამ საგნის გამო. აი, ყური დამიგ-
დე:
ბატონო „ისრის“ რედაქტორ! დმერთი იწა-
მეთ, სმა ამოიღეთ ვინმე, თარგმ კრთობ სა-
ჯაო საქმე დაგვეშაბათ; ისხაბა ტირილი, ქე-

ერევის—ტიზენგაუზენი და განჯისა
მდებარეობს. ამ დღეებში ბ. ფირალოვი, მომავალ
ფენის საოჯახო-სამრეწველო განყოფი-
რის გამგე, მოვიდის ხსენებულ მრე-
წობით ცნობილ კუთხეებს კავკასიის
ინატების შესაგროვებლად და შესაგო-
ვად მცხოვრებთა—მიიღონ მონაწილეო-
ბით გამოფენის მოწყობისათვის
დებულობა 2000 მ.; გამოფენის გათვე-
მდებარე ამ დარგის ექსპონატებს გაზა-
პეტერბურგს საოჯახო მრეწველობის
მომავლთა განზრახვულ გამოფენაზედ.
ხელო. 7 მაისს, ქალაქის საბჭოს გან-
მარტვლად აქვს 11 ძველი და 8 ახალი
გუშინ დოდის (მარულის) მოედანზე
ცხენების ბაზრობა. ცხენები ცოტა
რეკიათ.
განჯის გუბერნატორმა უბრძანა გან-
საგებ ადმინისტრაციას, დაუყო-
ლივ გამოიკვლიოს სხვა და სხვა მიზე-
სთა გამო მომხდარი ზარალი მცხოვრე-
თა დაუყოვნებლივ მოახსენოს მის
გან ამ გამოკვლევისა.
დღემდე ტფილისის ქალაქის გამგეო-
ბელი მოაწერეს სულ 16,000 მანე-
ობლიგაციებზე.
13 მაისს დანიშნულია სხდომა ტფი-
ლის ნაფიც ვეჟილთა კომისიისა. სხდო-
მის განხილავენ ანგარიშს კომისიისას
მოიხრევენ თავმჯდომარესა და ერთ
სხდომას.
დღეს, 6 მაისისათვის, ავქალის სა-
თეატროში დანიშნული წარმოდგენა
დროსათვის გადაიდო.
ცნობილი საქმე ივანე ალექსევისა,
ელმაც მძიმედ დასჭრა ინჟინერ-მეხანიკი
ოვი, განხილულ იქმნება სამხედრო
სამართლოში 10 მაისს („ნოვ. ობოზ“.)
დღეს განსაკუთრებული კომისია გამ-
ის წევრის თ. ჩერკეზიშვილის თავმ-
ჯდომარეობით დათავალიერეს წყნეთის ქუ-
დაყვანილი ტრამვაის ლიანდაგს.
გუბერნიის ბეთალი სინიაესკი წავი-
ბალციხეში საქონლის ჭირის წინააღმ-
რობისძიებათა მისაღებად.
კავკასიის სამეურნეო საზოგადოებამ
მეტად შეამცირა თვის მოქმედება
ამანისა და გოგორდის ხალხში გა-
სტუმრების მხრივ. ღირსშესანიშნავია ის
მოგება, რომ ხსენებულ საზოგადოებას
ოქტომბრისაგან წინა წლებში გვარიანი შე-

მოსავალი ჰქონდა (6000 მ.), წელს კი ეს
შემოსავალი საზოგადოების ხარჯთ-აღრი-
ცებაში აღნიშნულია 20 მანეთით.
◆ დღეისთვის დანიშნულია ქალაქის
საბჭოს სადგომში „პეტერბურგის“ ტიპო-
გრაფიულ ამხანაგობის დამარსებელთა
კრება. ამ კრებაზე საბოლოოდ უნდა გადა-
წყდეს ხსენებულ ამხანაგობის ორგანიზა-
ციის საქმე.
◆ თ. ი. დადიშელისა და შეუწირავს
ბეგოს (ლენჩუპის მასრა) პირველ დაწყებით
სკოლისათვის ერთი ქცევა მიწა და სკოლის
შენობისათვის საჭირო ტყის მასალა
(„ნოვ. ობოზ“.)
◆ ამ დღეებში სამოქალაქო ინჟინერთა
საზოგადოებაში ინჟინერი რაგოლერი წაიკი-
თნავს მოხსენებას შესახებ ფუნქიულერისა.
◆ კავკასიის სასოფლო-სამეურნეო სა-
ზოგადოების წევრთა შორის ეხლა ორი
მანდილოსანია, ერთი ექ. ქალი საგარდა
და მეორე (ეხლა მიღებული) თავ. ასუ-
ლი ს. ე. მაღალაშვილი.
◆ 1891 წლიდან 1900-მდე ტფილისის
ქალაქის გამგეობას დაუჯარიმებია ტრამვაის
უსახელო საზოგადოება 2537 მანეთით
სულ 507-ჯერ.
◆ გამოვიდა და დაურეგდა ხელის მომ-
წერლებს მე-IV ნომერი ჟურნალ „მომავლ“-სი
1) „ლუარსაშს პატრონი გაუჩნდა“— ევ. გაბა-
შვილისა.—2) * * * ლექსი (ნაღონიდან)—
დავიწყებულისა.—3) „მარიამ შოტლანდიე-
ლი“ დრამა ხუთ მოქმედებად, მე-II და
მე-III მოქმედება, —ბიორნსტერნე ბიორნ-
სონისა (თარგმანი).—4) „ხალხის აღწერის
და შემოსავლის დათვრები საქართველოში“.
—ივ. ჯავახიშვილისა.—5) „ცეცხლი და
მისი მნიშვნელობა პირველყოფილ კაცის
ცხოვრებაში“. ალ. მაღალაშვილისა.—6)
„სამეგრელოს აღწერა“. —XXXIII—XXXIV
არქანჯელო ლამბერტისა.—(იტალიურით),
(დასასრული).—7) „არხეოლოგიური მოგ-
ზაურობანი და შენიშვნანი.—ე. თაყაიშვი-
ლისა.—8) „ერეკლე მეორის წერილები გა-
ბრიელ ყაზბეგიშვილთან“.—9) „უცხოე-
თის მიმოხილვა“.
◆ მოგვივიდა „კავკასიის ვესტნიკ“-ის ამ
წლის მეხუთე ნომერი, სადაც სხვათა შო-
რის მოთავსებულია გ. წერეთლის „მამიდა
ასმათის“ თარგმანი (ნათარგმნი ელ. გ.
წერეთლისა), ლ. ყიფიანის ესკიზი—„სტუ-
დენტები“, მისივე ლექსი და ლალის წე-
რილი ივ. სვედენცეზე (ივანოვიჩი).
◆ ბ. ივ. ახალშენიშვილი გვთხოვს დაე-
ბეჭდოთ შემდეგი წერილი ქართველ მთარ-
გმნელთა საყურადღებოდ: „რომ შრომამ

ამ ბრძოლას თან ზნეობაც უნდა დასდევ-
დეს, მისი მუდმივი თანამგზავი იყოს, მაგ-
რამ სად არის! ამიტომ ამოღებულს ხმაღს
ისეთი ფარი უნდა უფრო, რომ ბასრი პირი
ზედ დაეკეცოს. სტუმარი სასიამოვნოა, იგი
დილით ოქროსა, მაგრამ თუ პატარა ხანს
დარჩა შენ სახლში, ჯერ ბლომად დაგი-
წყებს და მერე თავშიც ჩავითავაზებს, მა-
შინ კი იგი სპილენძად იქცევა და მის გა-
ძევებისათვის უნდა იფიქროს.
როდესაც ქართლ-კახელი მოამბეები ჩე-
ნის გაზეთებისა და წიგნების და ლაღებენ:
გვიშველონ, ვისდამიკ ჯერ არისო, ქუთა-
ისს არა სძინავს. საბარლო ქუთაისი! ავერ
ერთი წელიწადია ფეხმძიმედ გახლდათ.
ცხრა თვე კი გავვიგონია ფეხმძიმობა, მთელს
წლობით კი არა; ეს მაშინ მოხდებოდა ხოლმე,
როცა ორსული დამეჩნის ხორცს სქამსო.
მაგრამ ნაზ-კუპა ქუთაისი და კამეჩის ხორცი
ვის გაუგონია! კარგი რიონის ზუთხი...
ორპირისასაც არა უშავს-რა... რაჭული ხბო,
რიონის წვერა, ბოროტულის წვენში ჩახოხ-
ბილი ვარიები, კაი კაი ლაზთიანი ბეჭი—
აი სუფრის შემამკობელნი სანოვანნი ქუ-
თაისელებისა „კენჭაობის“ დროს, მაგრამ
წელს ამასაც წაუხდა ლილა ბედმა უ-
დაუტრიალა ქუთათურ ხრიკონებს ჩარხი:
ქუთაისს გადმოხედა მადლით ღმერთმა და
დიდის გაჭირვ. ტკივილების მყდრე
ტყუბი ძე შვეა. ქუთაისში თავდა-ზნა-

უქმად არავის ჩაუაროს და ქართულს ნა-
თარგმნს ლიტერატურას უადგილოდ ორი
თარგმანი ერთისა და იმავე ნაწარმოებისა
ტყუილად არ ავკიდოთ, ვაუწყებ პატივცემ-
ულ ბბ. მთარგმნელებს, რომ გაუპტბანის
დრამა-ზღაპარი „დაძირული ზარი“ უკვე
ითარგმნება.
◆ ჩვენ მოგვივიდა ახალი ქართული
წიგნი: „მოგზაურობა წმ. ქალაქს იერუსა-
ლიმსა და წმ. ათონის მთაზედ ღეგანოზის
პეტრე დავითისძის კონკრეფილისა“. წიგნ-
ში 223 გვერდია და ღირსმანათლ.
◆ რედაქციამ მიიღო ახალი ქართული
წიგნი: „კანდელი, საყმაწვილო ლექსები და
აკროსტიხები“, მ. ლელაშვილისა, ქველ-
მოქმედთა გამოცემა. წიგნაკი შეიცავს 31
გვერდს და ღირს შაურად.
◆ გუშინ ტფილისში, შუადღისას, დიდი
წიგნი მოვიდა და თან სეტყვა მოჭედა. წიგნი
არა ახლად აშენებული სახლი დაანგრია, —კრ-
თი ოჯგას ქუჩაზე, შერე—ავლაბარში; ქუჩე-
ბი და ტრეტყარები გაფუჭდა აქა-იქ და, სა-
ზოგადოდ, ბევრი ზარალი მოუტანა მცხოვ-
რებთ.

პრემსსა

სასკოლო რეფორმის მოძრაობამ ალა-
ბარაკა რუსული ჟურნალ-გაზეთობა სასუ-
ლიერო სასწავლებლების ეხლანდელ არა
სასურველ მდგომარეობაზედაც. გაზ. „პე-
ტრ. ვედომოსტი“-ს 30 აპრილის №-ში
მოთავსებულია ერთი საინტერესო წერილი
„როგორ სცხოვრობენ სემინარიებში“
მოგვყავს ზოგიერთი აღვლილები ამ საყურა-
დებო წერილიდან.
„ეხლანდელ სემინარიების აღზრდის სისტემა
თითქმის განგებ ისე იყოს მოწყობილი, რომ გზა
ავაზრებულს ჩვენი მომავლის დანიშნულებისათვის.
პირველობა სარწმუნოებაში და მოქმედებაში,
სარწმუნოებრივ თავმდაბლობის ნიღბ ქვეშ ამოფა-
რებულთ უდიდესი თვითნებობა ღრმა ზიზღს გვეგვი-
დენ ჩვენ, მოსწავლეებს. ამ მხრივ ყველაზე შესა-
ნიშნავია სახელგანთქმული სისტემა საჯარო-
ლო დასწრების ყოველგვარ წირვა-ლოცვაზე, პას-
კალს აქვს ნათქვამი: „იძულებთ კაცი იაროს ეკლე-
სიაში და იგი ორ თვეში მორწმუნე შეიქნება“
და სწორედ გვდევნიდნენ ყოველგვარ ღვთის მსახუ-
რებაზე, უთუოდ ამ მიზნის მისაღწევად.
მეტად სასტიკი სასჯელია შიმ-ქვეშ ჩვენ
იძულებული ვიყავით დავსწრებოდით სხვა და სხვა
ღვთისმსახურებას, რომელთა რიცხვი სასულიერო
სემინარიაში ერთზე ბევრია: ჩვენ ვლოცულობ-
დით არქიერის სახელწოდების დღეს, მის დაბადე-
ბის დღეს, ვლოცულობდით უმიზეზოდ და
მაშინაც, როცა რამე მიზეზი გვქონდა. მარხვაში
მოღალუდ და მოქანტულ კლასში 4 საათის

ურობის წინამძღოლად აირჩიეს სასურველი
პირი ს. წერეთელი და ქალაქის მოურავად
დ. ლორთქიფანიძე. ქუთაისი ეხლა მზე-ში-
ნასა მღერის და ხალხი ულოცვენ ვიყების
დედას მშვიდობით გადაჩენას. მაინც ქუ-
თაისმა განისვენა, სიხარულით ფეხზე აღარ
დგას, „ილაოს მგზავსა სენებსა“ აღარ
იგონებს, მაგრამ ამ სიხარულის დროს რა-
ღაც ნაღველი ააჩნდება ხოლმე მას სახეზე
და მხიარულის სახეს მთლად მოუღრუბლავს
და შეუქმუნავს ხოლმე. მიზეზი ამ უცბად
შეწუხებისა? ერთს ალავს კიდევ ჩარჩა მას
ეკალი, რომელმაც დათარგმნა ხორცი და
ისე მაგრად ამოსჩვენა ხოლმე, რომ
ანაზღუდულად გარდაქმნის მხიარულის მწუ-
ხარება. რასაკვირველია, აქნამდის უფრო
დიდს შეწუხებაში იყო იგი, როდესაც მას
მკერდზე ეს სამი ეკალი, ორისაგან უკვე
განთავისუფლდა, მაგრამ ეს ერთი ისეთი
ეკალი დარჩა მას, მკერდზე, რომ ძალიან
ეჭიპაში უნდა მალე ამოვადოს იგი და
აი—სრე, რომ ფეხი არ სად დარ-
ჩეს და სხეული სამუდამოდ არ მოსწამლოს.
ეს ეკალი გახლავთ კალისტრატე, მაგრამ
ესეც შემდრკალია, თავსა ჰყოფს იარღამ და
არ საცა ამოვარდება. აი წაიკითხეთ საღა-
მოს დებეში „ისარისა“!

საღამოს დეპეშა.
2 მაისის
(საკუთარის კორესპონდენტისაგან).
ქუთაისი. „კალისტრატე“ სამინისტროში
ქალღლი შეიტანა, სტოვებს ფინანსთა მინი-

განმავლობაში ყოფნით გვერდებში ეკლესიაში
სადაც იძულებული ვიყავით მოგვემინა უგზავლე-
სი ლიტურგია.
როგორც მოსალოდნელი იყო, ეკლესიაში
ძალდატანების სისტემამ გამოიწვია უკმაყოფი-
ლო და ფორმალური მოპყრობა ტფილისისა და სხვა
ღვთის საგნობი ქცევა წირვა-ლოცვის დროს,
ცნობილი შინაარსის ანეკდოტების მოყოლება და
სხვა. შედეგი ყველა ამისა ის იყო, რომ 70 კურს და-
მთავრებულია შორის 30 იყო გულწრფელი ათე-
ისტი, დანარჩენები-კი ან ინდიფერენტები ან
სულელები....
რათა „სული“ გაგონა არ შემოპარულიყო
სემინარიის კედლებში, ნებას გვაძლევდნენ, გვეკი-
თხა მხოლოდ წმ. მამათა ნაწერები; ვასილი დიდის
ნაწერები უნდა ყოფილიყო ჩვენთვის მეცნიერების
უკანასკნელი სიტყვა....
აღვიღად მიიხვედრია, რომ ამისთანა აკრა-
ლვას მოჰყვა საკუთრად მოსწავლეების საიდუმ-
ლო ბიბლიოთეკის დაარსება.
ამ გარემოებამ კი გამოიწვია საშინელი რის-
ხვა უფროსებისა, რასაც მოჰყვა მოსწავლეთა სტო-
ლებისა და ჯიბეების ზნობი გაჩხრეკა... ცხადზე-
უცხადესია, რომ ამისთანა სისტემის წყალობით
გამოდიან სემინარიიდან ან ისეთები, რომელთაც
სძულთ თავიანთი მოწოდება, ან ინდიფერენტები
და ან უფიქრები და სულელები“.

სამეურნეო საზოგადოების წევრთა კრება

კავკასიის სამეურნეო საზოგადოების 27 აპ-
რილის საზოგადო კრების გაგრძელება გუშინ
წინ დაიწყო საღ. 9 ს. საზოგადოების ვიცე
პრეზიდენტის უგან. თავ. პ. ა. გრუზინსკის
თავმჯდომარეობით. წინანდელ სხდომის ოქ-
მის წაკითხვისა და დამტკიცების შემდეგ
კრებას წარედგინა განსახილველად საბალო-
სნო სკოლის სამეურნეო კომისიის სარევი-
ზიო მოხსენება. როგორც ამ მოხსენები-
დან სჩანს, სკოლა მეტად არა სასურველ
მდგომარეობაში ყოფილა მისის მმართვე-
ლის პრიტულენკოს წყალობით; მისი თვით-
ნებობა იქამდე მისულა, რომ სამეურ-
ნეო საზოგადოებას 15 მარტის დადგენი-
ლებაც კი, რომლით სკოლის გამგებლობა
მასწავლებელ ჯაფარიძისათვის უნდა გადა-
ეცა, არ შეუსრულებია. შემოსავალ-გასა-
ვლის წიგნი ისე საეჭვოდ და არეულად არის
ნაწარმოები, რომ კაცი ვერას გაიგებს: გა-
სავალში ნაჩვენებია 360 მან., რომელიც
ურიგოდ არის დახარჯული მმართველისა-
გან; ამასთან ორის თვის ჯამგირი საბჭოს
გარდაწყვეტილებით 150 მან. უნდა მიეღო,
მას კი 190 აუღია; მოსწავლე ქალწილთა
ვისაგან მიუღია 70 მან. და არ არის ნაჩ-
ვენები შემოსულობა; სხვათა შორის, ერთს
სასაცილო და ამასთანავე დამახასიათებელ
მოქმედებას პრიტულენკოსას აღნიშნავს
სტრობას; მთავრობა ჯერ ყოყმანობს, ალბად
ვკრ შედეგია, ან ღირსეული კანდიდატი ვერ
დაუძებნია. ქუთაისის ბირცა შეირყა, ქუთაი-
სის საადგილ-მამულო ბანკის ბილეთებმა
ერთზე ჩამოიქვეითეს“.
შენიშნავ რედაქციის დეპეშის გამო. ჩვენში
იტყვიან, დიდი კაცი რომ დაიძვრის თავის
ადგილიდან, ან გარდაიცვლება ამ სოფლიდ,
ან კიდევ რამე დიდს საქმეს ჩამოეთხოვება,
ბუნებაც თანაუგრძნობს ამ ამბავსა და ამ
თანაგრძნობას ჰხატავს დარსა და ავღარშიო.
განა არა, რომ ეს ერთი კვირაა, ლამის ცა
ჩამოიქცეს და დედა-მიწა ლავაშით გააპ-
ტყელ-გასიფრთხანავს; გრგვინავს იგი,
ისვრის მებს, სეტყვას—კოხს; ნიაღვრებმა
წაღეკა ქვეყნიერობა; შავის ზღვის კილიდან
მოკიდებული კასპის ზღვამდე მების ტება,
ქარიშხალმა და წარღვნა-წვიმამ გული გაუ-
ტება ხალხსა. დიად, ბუნებამ თანაუგრძნო
კალისტრატეს, ქუთაისთან ერთად ბუნებაც
სტორის მისი უფრო შეილისათვის. მაგრამ
რაკი ამდენს ხანს არ ჩამოითხოვს, იმედია
(ჩვენ ამაში სრულიადაც არ ვიჭენულობთ),
შე. ჩება თვისს ადგილს, ჩვენდა სასახლოდ
გადაარჩენს თვისს პირში შვილს—ბანკს—
განსაცდელისაგან და ბირცა, რყევასაც ბო-
ლოს მოუღებს. ნეტავი ერთი, თქვენის სი-
ცოცხლით, მალე მოვლენადეს ამ საკითხს
ბოლო: შეგვაწუხა ამ ცის გაუთავებელმა
რისხვამა.

გვირავა

კომისია: პრიტულენკოს, კერძოდ, თავისას მოუწვევია ვილამ მიწის-მზომელი, რომლის გასამასპინძლებლად დახარჯვია 4 მ. და ეს ფული საზოგადოებისათვის შეუწერია. მოსწავლეთათვის უსესებია 16 მან. და გამამართლებელი საბუთი არა სჩანს. ბაღის შემოსავალი სრულებით არ არის ნაჩვენები წიგნებში და კომისია ამბობს, არ ვიცით რად მოიმოქმედა ესაო. სულ შემოსულა ბაღიდან 4 მან. 19 კაპ. პრიტულენკოს ანგარიშით, ხოლო კომისიის ნამდვილ ცნობებით გამოურკვევია და აღმოჩენილა, რომ ბაღს შემოსავალი ჰქონია 48 მან. კომისიის სახეში არ მიუღია 100 ფუთი ყურძნისაგან შემოსავალი, რომელიც სულ მცირე 50 მან. იქნებოდა. ხუბლაროვებისაგან მიუღია 225 მან. და არა სჩანს. კომისიის ეს ფულები სულ გამოურკვევს შემოსავლის წიგნიდან, რადგანაც იგი ორჯელ ყოფილა აღნიშნული სხვა და სხვა ადგილას; სკოლაში ერთი შინელი დაკარგულა, ამას გამოუწვევია გაეშინჯათ—ხომ მეტი არა იყო რა მოპარული და აღმოჩნდა, რომ 18 შინელი მოეპარათ. მომპარავის მშობელს, ბავშვი რომ არ დაესაჯათ, 70 მან. მიუტია მმართველისათვის და არა სჩანს სად არის ეს ფული; ნაჩვენებია, ვითომც მასწავლებელ ჯაფარიძისათვის 30 მან. მიეცეს, ნამდვილად არ მიუტია და კომისიის დაუდგენია ახლა გაისტუმროს. წინააღმდეგ სამეურნეო კომისიის დადგენილებისა, პრიტულენკოს 260 მან. დაუხარჯავს მცენარეთათვის თბილი ადგილის მოსაწყობად მაშინ, როდესაც ბავშვები შიშვლები იყვნენ და ჩვენ ამაზე არა ვიცოდით რაო. კომისიის ანგარიშით, პრიტულენკოს მოქმედებით დააკლდა საზოგადოებას 467 მან. 69 კაპ.; პრიტულენკოს მოეთხოვა ამ ფულის გადახდა, მაგრამ ჯერაც არ შეუტანია. საზოგადოების საბჭოს ანგარიშით კი სკოლის ყოფილ მმართველს 225 მან. უნდა გარდახდეს.

ბ. გ. ჯაბუკაძე. ბ-ნ პრიტულენკოს ასეთი მოქმედება, როგორც სარევიზიო კომისიის მოხსენებიდან სჩანს, დაუდევრობით ან არ ცოდნით კი არ არის, არამედ ყოველივე ეს მას ჩაუდენია უკვე წინააღმდეგ ნაზრახული მიზნით; არ მესმის, ეს როგორი დაუდევრობაა, როცა მას 150 მანეთი უნდა მიეღო და 190 მანეთი წაუღია; მოსწავლესაგან 70 მანეთი მიუღია და არსად არა სჩანს; ყველასფერს რომ თავი დავანებოთ, საკმარისია მის სკოლისა და საზოგადოების შესახებ მოქმედების დასახისითებლად ის ფაქტი, რომ იგი ვილაყას პატიყობს, 4 მან. ხარჯავს და მას ჩვენ გვაწერს. ყველა მის მიერ არა კეთილსინდისიერი მოქმედება განზრახულ მიზნით არის ჩადენილი და რადგანაც თავის ნებით არ უნდა ფული შემოიტანოს, სასამართლოს უნდა მივმართოთ. ამას გარდა არ შემოიღია საზოგადოების ყურადღება არ მივაქციოთ იმ გარემოებას რომ ჩვენ სრული ნდობა გამოუტანად ბ-ნ ფიგუროვსკის, სკოლის მზრუნველად ამოვირჩიეთ და მას კი არავითარი ყურადღება არ მიუქცევია სკოლის მდგომარეობისათვის, რის გამოც იგი ღირსია ჩვენგან განკიცხვისა. და თქვენ, ბ-ნო ფიგუროვსკი, აქ ბრძანდებითო, გვიპასუხეთ, რათ ჩაადგეთ ჩვენი სკოლა ასეთ უკიდურეს მდგომარეობაში?

ბ. გ. ჯაბუკაძე. მე ვსარგებლობ შემოთხვევით და ვიტყვი ყვილაფერს მაგ საქმის შესახებ. შარშან საზოგადოებამ ამოირჩია სკოლის სამეურნეო კომიტეტი; იმის გასაგებად, თუ როგორი დამოკიდებულება უნდა მქონოდა კომისიისათან, მე მივმართე საბჭოს განმარტებისათვის და მითხრეს კომიტეტის წევრად ვყოფილიყავ. ამ რიგად მზრუნველის ყველა ვალდებულებანი კომიტეტზე გადავიდა. მე კიდეც არ მიმიწვევდნენ ხოლმე სხდომებზე ზოგიერთი საქმეების განსახილველად. საბაღისა სკოლაში ფულის ანგარიშის სისწორით დასაყენებლად

მე წარუდგინე საბჭოს წესი იმის შესახებ, რომ საზოგადოების ბუღალტერისათვის დაექვემდებარებინა იქაური შემოსავალ-გასავლის ანგარიში, მაგრამ არ ასრულდა, რასაც შედეგად პრიტულენკოს დაუდევრობა მოჰყვა. კომისიის მოხსენებიდან სჩანს, რომ მას ბუღალტერიც კი სისწორით არ აქვს დაყენებული; იგი ხან ამბობს 200 მან. აქვს შემოსათანი პრიტულენკოს, ხან—467 და ხან 709 მან. და სხვა, და ასეთ მოთხოვნებზე, რასაკვირველია, მას არ შეუძლია სწორი პასუხი მიეცა და ფული ზედ მეტი ნახარჯი გადახდა. მართალია, მაშინ როდესაც ბავშვები შიშვლები იყვნენ, მცენარეთათვის სათბილობელი ადგილი მოვაწყვეთ, მაგრამ საქმე ის არის, რომ ამ დროს კომიტეტის ერთს წევრს წარედგინა ნიმუშები საცვლების და მან 2—3 კვირამდე გააჩერა თავის სახლში, არ განიხილა, რომ შეძლება გვექონოდა ბავშვები მალე შეგვემოსა და არეულობა უწყსოვდა არ მომხდარიყო.

უგ. თაგ. ბ. ა. გრუზინსკი. ფიგუროვსკის სიტყვიდან სულ ის გვესმოდ: საზოგადოების საბჭო, სამეურნეო კომიტეტი და სხვა ყველაფერი ეს ისე არეულია, რომ გამორკვევით არაფერი არა გაგვეგება-რა-საბჭო საზოგადოების აღმასრულებელი ორგანოა და რასაც ავალბე ასრულებს; ხოლო რაც შეეხება სამეურნეო კომიტეტს მას განსაზღვრული ჰქონდა სკოლის საქმეში სახელდობრ გამოერკვია სკოლის დავალიანების მიზეზი და გამოენახა საშუალება—ვალი გავესტუმრებოთ და ყველა ეს მოხდეს მაშინ, როდესაც ბ. ფიგუროვსკი მზრუნველი იყო და სკოლა უკიდურეს მდგომარეობაში ჩაყენებული. კომიტეტის ამორჩევა სრულიად ბ. ფიგუროვსკის უფლებების შემცირებას არ ნიშნავდა, ეს არავის არც გამოუთქვამს და საიდან გაიგო მან. იგი ამბობს წესი ფულების შენახვისა წარვადგინე საბჭოშიო. სწორე მოგახსენოთ მაგის წარმოდგენილ მოსაზრებისათვის ყურადღება რომ მიგვექცია უფრო აიწვევებოდა ისეც მინგრეულ-მონგრეული საქმე.

ბ. გ. ჯაბუკაძე. თავმჯდომარე კარგად აღნიშნა, თუ რა მოვალეობა გვედგა ჩვენ, სამეურნეო კომისიის წევრებს. ტყუილია ფიგუროვსკის განცხადება, როცა ამბობს, რომ ვითომც ჩვენ მას სხდომებზედ არ ვიწვევდით, მაშინ როდესაც ბევრჯელ მაგისგან ბარათები მოგვივიდა „ავადმყოფობისა“ გამო არ შემოძლია სხდომას დავესწროო. და სხვის წევრი რომელსაც სკოლის მოსწავლეთა საცვლებისათვის ნიმუშები განსახილველად ჰქონდა, გახლდით მე და თუმც არასფერი არ ვიცოდი მოსწავლეთა მდგომარეობის შესახებ, მაინც 2 დღეზე მეტი არ მქონია გაჩერებული და საიდან გამოქორა ბ. ფიგუროვსკიმ 3 კვირა ეყარა მასთან განსახილველად. ეს ტყუილი და განზრახვითი ცილის წამებაა ფიგუროვსკისაგან, რომელიც ისე გვიყურებდა, როგორც მხეცებს და ყოველთვის ეძებდა საშუალებას ჩვენგან ყოველისფერი დაემალო. ასე ფაქტების დამამახინჯებელი ბ-ნ ფიგუროვსკი ცილის მწამებელია და უკან წავიდეს სიტყვებს, თუ დამიმტკიცებს, რომ ეს ასე არ იყო და იგი არ ასრულებდა მზრუნველის თანამდებობას, როგორც ამბობს.

კამათმა დიდ-ხანს გასტანა. თავმჯდომარემ დააყენა კრების გადასაწყვეტად შემდეგი საკითხი, საბჭოს ანგარიშით 284 მან. 12 კ. მოეთხოვოს პრიტულენკოს, თუ კომისიის ანგარიშით 447 მან. 89 კ. კრებამ ხმის უმეტესობით დაადგინა მოსთხოვონ პრიტულენკოს დაუყოვნებლივ წარმოუდგინოს საზოგადოებას 284 მან. 12 კ., რომელიც მან თავის ნებით და უწყსოთ სხვა და სხვა საქმეში მოიხმარა, რაც სჩანს წიგნებიდან.

ბ. ჯაბუკაძე. გთხოვთ კენჭი უყაროთ ჩემს წინადადებას—სკოლის მზრუნველი მოქმედების გამო სკოლის საქმეში განკიცხულ იქმნას.

თავმჯდომარემ შეუძლებლად დაინახა ამ წინადადების კენჭის ყრა და განაცხადა—ისიც საკმარისია, რაც განკიცხვა აქ წარმოთქმული იყოო. კრება ნაშუალამევეის პირველ საათის ნახევარზე გათავდა.

წერილი რედაქციის მიმართ.

მოწყალეო ხელმწიფე, ბატონო რედაქტორო! ოცდა ათი წელიწადი შესრულდა მას აქეთ, რაც ჩემი კომედია „პეპო“ პირველად დაიდგა სცენაზე. ქართულმა და სომხურმა თეატრებმა იდღესწაულეს ამ დღეებში. ამაზე მე მივიღე მრავალი მოლოცვა, როგორც კერძო პირთაგან, აგრეთვე საზოგადოებათა და დაწესებულებათაგან. მილოცვდნენ ტფილისიდან, რუსეთის საბრძანებლის მრავალი კუთხეებიდან და თვით საზღვარ-გარეთიდანაც.

მე ვშრომობდი ორი ჩემი სამშობლოს თანაბრად ძვირფასი ერის, ქართველთა და სომეხთა სცენისათვის. მე ვცდილობდი ჩემს ნაწერებში გამომეტანა უმაღლესი საერთო კაცობრიული გრძნობანი და აზრნი. ეს დაფასდა და ამისმა დაფასებამ აღძრა უნეტარესი გრძნობა ჩემს გულში და უღრმესი მადლობა მათდამი, რომელთაც მომმართეს მე მოლოცვით სიტყვიერად, წიგნებით, შესხმით, სიტყვების წარმოთქმით, დეპეშებით და ადრესებით.

ამგვარივე უღრმესი მადლობა აღიძრა ჩემს გულში მათდამი, რომელთაც გამართეს ჩემდა საპატიოდ სამი დღის განმავლობაში დღესასწაული: სახალხო, ქარაველთა თავდა-აზნაურთა და არტისტული წრის თეატრებში.

ნება მიბოძეთ, მოწყალეო ხელმწიფე, თქვენი პატივცემულ გაზეთის შემწეობით ვუძღვნა უგულუთადესი მადლობა და უსაზღვრო პატივისცემა მათ, ვინც მე ამ საქმეში აღმომიჩინეს ამგვარი მაღალი ყურადღება.

გაბაიელ სუნდუკიანცი

ტფილისი, 4 მაის 1901 წ.

სალამოს დეპეშები

(საკუთარის კარესპონდენტისაგან)

მუთაისი, 5 მაისის თეატრში დანიშნულია წარმოსადგენად პიესა „კონდრაბანდისტები“. დაწყებისთანავე შეიქნა ყვირილი და შტვენა, გაღერებიდან ვილაყა სთხოვს საზოგადოებას—დასტოვეთ დარბაზიო; საზოგადო არეულობა; პოლიციამ ძალად განდევნა ხალხი გაღერებიდან; წარმოდგენა შეწყვეტილ იქმნა.

(რუსეთის დეპეშათა სააგენტოსაგან).

5 მაისა

პეტერბურგი. ხელმწიფე იმპერატორმა უძღლესად ბრძანა, რომ 7 მაისს მოხდეს საგანგებო სხდომა სახელმწიფო საბჭოს, მის უდიდებულესობის თავმჯდომარეობით; ეს საგანგებო სადღესასწაულო სხდომა მოხდება აღსანიშნავად სახელმწიფო საბჭოს 100 წლის არსებობისა. სხდომის დაწყებამდე გადახდილ იქნება პარაკლისი.

ლომ. ლენჩიკაში, კალიშის საოლქო სასამართლოს განყოფილებაში გაიჩნა საქმე მემამულის იოსებ ლუბინსკისა, რომელსაც დაბრალდა ცილის მოწამება: ლუბინსკისთან ერთად სამართალში მიცემულ იქმნა მისი საყვარელი იუზეფა გოზდისკისა. საოლქო სასამართლომ დაწინააღმდეგა იცნო ორივენი და მიუსაჯა კატორგაში გაგზავნა—ლუბინსკის 12 წლით, გოზდისკის—10 წლით.

ასტრახანი. სოფელ კაპუსტინ-იარში გადაიწვა 120 მოსახლე, რომელთაც თავიანთი სახლები 14,800 მანეთში ჰქონიათ დაზღვეული; ზარალი 53,500 მანეთია. ცეცხლის გაჩენის მიზეზი ბავშვების ცეცხლება ყოფი-

ლა. შესდგა კომიტეტი დაზარალებულ დასახმარებლად.

ლომ. დეპუტატი პალოტა, ბორნი ამტკიცებს, რომ სასამართლოში ბუღალტერის სახელმწიფო დანაშაულის შესახებ ხელ-შეკრულობა კარგა ხანია იქმნებოდა; ეს დაწესებულება უცხოელთა სჭირდათ, რადგანაც ოსმალეთმა დროზე ვერ მოაწყო შესაფერისი საკუთარ ფოსტა. ამით ცოტათი იზარალა ოსმალეთის შემოსავალი, მაგრამ პირობა დიდია, რომ ის საგნები რომლებზედაც ბაგი გადახდათ, ინგლისის ფოსტას არ ეგზავნა.

დუბანო. კანონ მდებელთა კორპორაციის ოლქის წევრმა ბრუნენგმა მართა „ნატალ მერკურ“-ს წერილით მელშიც იუწყება, რომ სამხედრო მთავრის უმთავრეს პირთა თანხმობით ზომები აღებული მკვიდრნი დაუსიონ მტერს, რომლის ჯარებს ისედაც მხნეობა დაუკარგა და ნება დართონ ძარცვა-გლეჯისა. ტანის ჯარის ოფიცრებმა უბძანეს ზუსტად შეესიონ ფრეგიელის ოლქში; ბურებს წაართვეს ათისი თავი საქონელს და გადსაცეს პოლიკოფიკ ბოტტომბას საქონლიდან პოლიკოფიკმა ნება მიუზღუდეს დაეტოვებინათ თავიანთი თვის 10% ერთი ბური მძიმე არის დაქრილი ზულუსების იარაღის გამო დანიშნულობები და უზიზღები ხელ-ახლად ამხედრდნენ. ბრუნენგ აქვეყნებს მინისტრ-პრეზიდენტს დეპუტატს გაგზავნილ პროტესტს და მინისტრის პასიმაზე, რომ სამხედრო უმთავრეს პირთა საქციელის წინააღმდეგ მან გაგზავნილ პროტესტი, მაგრამ, როგორც ის ამბობს, ბოტტომბმა გადააქარბა პირიან ინსურქციასო.

ბელგრადი. სარწმუნო წყაროებიდან ყობინებიან, რომ უცხო ქვეყნებიდან ევულის ექიმების გამოკვლევით დედოფლავას ორსულობის ნიშნები არ ყომა. თუმცა ფრანგმა ექიმმა კლარა წარსულის წლის 8 ენკენისთვის გამოაქვს, რომ დედოფალი დრაგა უკვე ომშია, თუ ხუთის თვის ორსულიაო, მაგრამ ცხადია, რომ კულე შესცდა; ეს შეცდომა იხსნება იმითი, რომ იმ დროს დედოფალი ორსულობის ზოგიერთი ნიშნები ემტყნებოდა შესაძლოდ სცნობენ, რომ მის დასაწყისი იყო ორსულობისა, რომელიც შემდეგ შეწყდა. დასასრულ ექიმები ამბობენ, რომ დედოფლის ჯანმთელობა არ რყეულა დი შესაძლოა ახლო მომავალ ისევ დაორსულდეს. კულეს მოწვევა სულის წლის ენკენისთვის იმან გამოიწვია, რომ იმ დროს დედოფალი ავად შეიქნა.

ლომ. სალამოს ლონდონში გავერცელდა, რომ ჩინეთის 60 მილიონ რენკა ხტერლინგის სესხი საერთაშორისო გარანტიით გადაწყვეტილია და განხორციელებული იქნება ეს სესხი, როდესაც თის პოლიტიკური მდგომარეობა გაუმჯობესდება.

ლომ. მეფემ გამოაცხადა, იგი ინახულებს მილნერს, როგორც უკანასკნელი ჩამოვა სამხრეთ-აფრიკიდან.

რედაქტორი გამომცემი
ა. ჯეჟანა. ა. ჯეჟანა

თ. ზ. ყოღეზა
თ. რ. პეტროპოლის
I ტომი

ფასა სამი აზანი.

იყიდება ქართველთა ამხანაგობის კრებაში, ლორის მედიკოვის ქუჩა, ქვემო ეკლესიის პირდაპირ.

ფოსტის ადრესი: Тифлиς, Грузия
Издательское Товарищество.